

HANDLINGSPLAN

TELEMARK UNGDOMSRÅD 2025



Basert på innspill samlet fra ungdommene i Telemark

INNHOLD

| Innledning | s. 3 |
|---------------------------------|-------|
| Ungdomsdemokrati og Medvirkning | s. 4 |
| Samferdsel | s. 6 |
| Utdanning og kompetanse | s. 7 |
| Folkehelse | s. 8 |
| Klima og miljø | s. 9 |
| Kultur | s. 10 |

2025 **HANDLINGSPLAN**TELEMARK UNGDOMSRÅD

Dette er Telemark Ungdomsråd sin offisielle handlingsplan for 2025.

Programmet er laget primært etter innspill samlet fra Telemark Ungdomsting som var i oktober 2024. Dokumentets kapitler er knyttet til fylkeskommunen sine handlingsområder innenfor samfunnsutvikling. Disse kapitlene er knyttet opp mot FNs bærekraftsmål. Telemark ungdomsråd har derfor utarbeidet denne handlingsplanen for å tale på vegne av all ungdom i saker som angår dem.



UNGDOMSDEMOKRATI OG MEDVIRKNING

Telemark ungdomsråd som et rådgivende organ burde fungere som et knutepunkt for alle organisasjoner, og grupper som ungdommer i fylket vårt deltar i. Dette omfavner ungdom i opplæring, arbeid og de som er



utenfor ordinær opplæring og arbeidsliv. Det er viktig at vi bygger opp demokratiske verdier, og viser ungdommen vår at vi både har en viktig stemme, og et system for å bli hørt.

Telemark ungdomsråd vil derfor:

- Det skal være godt samarbeid mellom TU, lokale råd, elevråd og andre medvirkningsinstanser
- Ungdomsrådet skal sørge for at arbeidet vårt er synlig og tilgjengelig for all ungdom.
- Kunnskap og informasjon om hva et ungdomsråd er, samt hvordan vi jobber skal være lett tilgjengelig.
- Det skal årlig arrangeres erfaringsdelingsarenaer for elevråd, i tillegg til at alle de lokale ungdomsrådene skal besøkes.
- Ungdomsrådet skal sørge for å dele informasjon om aktuelle høringer og saker slik at ungdom i fylket har anledning til å påvirke.
- Ungdomsrådet skal sørge for å uttale seg i flere saker enn bare de som direkte angår ungdom.
- Ungdomsrådet skal årlig gjennomføre arbeid med handlingsplanen gjennom en fysisk konferanse med ungdom fra hele fylket.
- Ungdomsrådet skal benytte seg av, og sørge for at det er muligheter for god kontakt med politikere og arenaer hvor man kan påvirke politikken.
- Det skal være en trygg og inkluderende avgangsmarkering.

- Det skal være enkelt å engasjere seg, og man skal ikke møtes med fordommer bare fordi man er ung.
- Ungdomsrådet skal jobbe for møte- og talerett i Telemarks fylkesting.

SAMFERDSEL

Telemark fylkeskommune er et bredt og variert fylke, med lange avstander. Det er dermed viktig at vi knytter sammen landskapet vårt med fylkesveier, kollektivtransport og tilstrekkelig skoleskyss. Dagens samferdsel i fylket vårt er ikke bra nok.



Derfor trenger ungdom:

- Ungdomsrådet skal jobbe for å forbedre kollektivtilbudet, og etterstrebe flere avganger og bedre forbindelser for å sikre tilgjengelighet for alle, uansett hvor de bor.
- Øke kollektivtransporttilbudet i distriktene, inkludert billigere taxi for ungdom, slik at alle kan delta på fritidstilbud uavhengig av hvor de bor.
- Øke antall nattbusser i helgene for å sikre trygt hjemreisealternativ og redusere risikoen for fyllekjøring blant unge.
- Oppgrader holdeplasser med busskur og flere sitteplasser for å gjøre det mer komfortabelt å vente på bussen.
- Det skal være trygt og trivelig å reise kollektivt i Telemark.
- Optimalisere ruter og overgangsordninger slik at ventetiden reduseres,
 spesielt for de som pendler over kommunegrenser

UTDANNING OG KOMPETANSE

En av de største oppgavene Telemark fylkeskommune har er å organisere videregående opplæring. I Telemark har vi 11 videregående skoler og et stort antall lærebedrifter. Rundt 5500 elever og 1700 lærlinger og lærekandidater omfattes av Telemarks utdanningstilbud.



Derfor vil elever og lærlinger at:

- Ungdomsrådet skal jobbe for at skoledagen er tilrettelagt for eleven.
- Ungdomsrådet skal aktivt jobbe mot utenforskap.
- Det er viktig at elevene får styrket samhold og klassemiljø i overgangen mellom ungdomsskolen og videregående.
- Laget rundt eleven må styrkes.
- Ungdomsrådet skal jobbe for å styrke elevmedvirkningen i skolen, og styrke elevene og lærlingenes stemme.
- Ungdomsrådet skal jobbe for en lovpålagt og styrket klassens time.
- Rusundervisningen i skolen må forbedres.
- Mer personlig tilnærming fra lærere og mindre klasser.
- Oppfordre fylkeskommunen til å bedre opplæring av digitale verktøy i skolehverdagen.

FOLKEHELSE

Helse er et ytterst viktig tema for unge i Telemark. Fylkeskommunen skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer god folkehelse. For å få det til trenger vi å ha fokus på å forbedre fysisk, psykisk og sosial helse for ungdom.



Ungdom i Telemark trenger derfor:

- Ansette flere kompetente helsefagarbeidere for barn og unge.
- Strebe etter 24/7 tilgjengelighet for unges helse via telefon, internett og personlig oppmøte.
- Styrke forebyggende arbeid mot avhengighet og synliggjøre lavterskeltilbud for hjelp.
- Motvirke usunne vaner knyttet til kosthold, søvn, alkohol, rus og trening.
- Ungdom ønsker gratis bind og tamponger på skoler.
- Øke timer med fysisk aktivitet i skolen og forbedre helseundervisningen, spesielt om psykisk helse, samt skape mer åpenhet rundt temaet.
- Bedre oppfølging i ung alder og støtte til pårørende ved selvmord.
- Skape flere og bedre møteplasser og aktiviteter etter skoletid, spesielt i helger og ferier.
- Bygge ut flere ungdomsklubber og arenaer for unge, med mulighet for ungdom til å ta styring.
- Øke kultur- og fritidstilbudet for alle aldre, og gjøre de tilgjengelig for alle.
- Lære unge å håndtere stress og prestasjonspress.

KLIMA OG MILJØ

Klimaendringene er en av de største utfordringene verden står overfor i dag. Telemark fylkeskommune har mål om å redusere klimagassutslippene sine med 60 prosent innen 2030. I 2050 skal vi ha et lavutslippssamfunn. Fylkeskommunen har en viktig rolle i dette arbeidet.



Ungdom vil jobbe mot disse målene med:

- Bedre kollektivtilbud gjennom grønn omstilling.
- Ungdomsrådet ser på viktigheten av å bevare naturen.
- Ungdomsrådet skal jobbe for at det blir mer gjenbruk.
- Det trengs flere tiltak for å minske klimautslipp, og satse på fornybare ressurser.
- Det burde være flere muligheter for sortering på offentlige arenaer.
- Ungdomsrådet mener det burde tilrettelegges mer for å produsere mer lokal mat.

KULTUR

Å arbeide for et levende kulturliv i fylket er en viktig oppgave for Telemark fylkeskommune. Fylkeskommunen skal være en aktiv og samskapende bidragsyter i å bygge tilhørighet, motvirke utenforskap og fremme demokrati i regionen.



Derfor ønsker ungdom:

- Etterstrebe å gjøre det billigere å delta i kulturskolen for familier med dårlig inntekt.
- Tilby kulturkort som gir rabatter på kulturtilbud og opplevelser for unge.
- Ungdomsrådet skal jobbe for å innføre en arbeidsgruppe for den kulturelle skolesekken (DKS) som inkluderer ungdom.
- Det etterstrebes at ungdom kan delta i utviklingen av DKS og være med på å velge ut de beste forestillingene for unge.